

پنجشنبه ۲۱ آبان ۱۳۹۴ • سال سیزدهم • شماره ۲۴۴۶ • ۹

روزنامه		
جهان		
انجمن‌های علمی باید پل ارتباطی دانشگران با جامعه باشند		صفحه ۱۰
سکندار سیاست‌گذاری علم و فناوری کشور کیست؟		صفحه ۱۰
بزرگ‌ترین دستاورد تاریخی روزنامه‌نگاران چیست؟		صفحه ۱۲

نگاه	
چرا انتخابات کانادا اهمیت داشت؟	
	
امانوئل والرشتاین*	

تقریباً همه از پیروزی «جاستین ترودو»، رهبر حزب لیبرال کانادا، در انتخابات آن کشور و کسب اکثریت مطلق خیره‌کننده آرا و در اختیارگیری کرسی‌ها در مجلس فدرال از سوی او و حزبش شگفت‌زده شدند. شگفتی از برد و حاشیه آن بود. چندین هفته پیش از برگزاری انتخابات در تاریخ ۱۹ اکتبر، نتایج نظرسنجی‌ها نشان می‌داد سه مسیر ایجاد شده‌اند: در جناح راست محافظه‌کار، استفن هارپر قرار داشت، «توماس مولیکر» در جناح چپ و از حزب دموکراتیک نو حضور داشت و ترودو نیز از حزب لیبرال به‌عنوان نامزد-میان‌رو مرکزگرا قلمداد می‌شد، پیش‌بینی‌ها مبنی بر آن بود که مولیکر کمی جلوتر باشد و ترودو در مقام سوم قرار خواهد گرفت.

باین حال، ظرف مدت یک‌ماه پیش از برگزاری انتخابات به‌طورگاهایی بر محبوبیت ترودو افزوده شد و از میزان محبوبیت مولیکر کاسته شد. در نهایت کرسی‌ها به این‌گونه تقسیم شدند: ۱۸۴ کرسی برای لیبرال‌ها، ۹۹ کرسی برای محافظه‌کاران، ۴۴ کرسی برای نمایندگان حزب دموکراتیک نو و ۱۰ کرسی نیز برای بلوک کبک و یک کرسی نیز برای سی‌زها.

پرسش اصلی آن است که چرا لیبرال‌ها در دقیقه نهایی چنین ظهور چشمگیری را داشتند و به هرگونه شائسی برای حزب دموکراتیک نو پایان دادند. پیش از آن، حزب دموکراتیک نو همه را در جریان برگزاری انتخابات استثنایی در ناحیه محافظه‌کار افراطی «آلبرتا» در تاریخ شش می به‌شدت شگفت‌زده کرده بود و در نتیجه آن توانست به یک حزب بزرگ ملی تبدیل شود. هیچ‌کس مطمئن نیست، باین حال، اکثر تحلیلگران بر این باورند که صعود اخیر حزب لیبرال در نتیجه ایجاد این احساس در بین رای‌دهندگان بود که «هرکسی به غیر از هارپر».

فارغ از هرگونه توضیحی، کانادا در حال‌حاضر یک دولت باثبات برای پنج‌سال آینده خواهد داشت. در نتیجه، ما باید چگونگی بهره‌برداری ترودو از اکثریت قاطع کرسی‌های کسب‌شده توسط نمایندگان حزب را ارزیابی کنیم. ترودو وعده‌هایش را به‌صورت شفاف مطرح کرده است. او اظهار کرده که حداقل برای سه سال از کرسی بودجه حمایت می‌کند. آن حزب هم چنین وعده افزایش مالیات برای نیرومندان را داده و اعلام کرده که مقررات مربوط به دولت رفاه را گسترش خواهد داد. در کوتاه‌مدت، ترودو وعده داده که یک برنامه ضدبازدشتی متاثر از مدل کلینی را اجرایی خواهد کرد. این وعده، لیبرال‌ها را در کنار جناح چپ حزب دموکراتیک نو قرار داده است که برای جذب آرای هواداران نامزدهای لیبرال و مستقل‌ها به سمت میانه حرکت کرده بودند. علاوه‌براین، ترودو وعده داده که در زمینه مقابله با تشدید تغییرات اقلیمی اقدامات بیشتری را انجام خواهد داد؛ امری که دولت هارپر به‌شدت با آن مخالفت می‌ورزید. هم‌چنین در حوزه مسائل اجتماعی ترودو وعده قانونی‌شدن ماری‌جوانا را داده است.

در مسائل داخلی، ترودوی مرکزگرا وعده داده که به‌عنوان یک دموکرات اجتماعی کلاسیک عمل می‌کند؛ نقشی که در میان بسیاری از احزاب سوسیال‌دموکرات پذیرفته شده است. موفقیت او در ابیای این نقش بستگی به این دارد که کانادا در مواجهه با توفان اقتصادی جهانی در یک تا دوسال آینده نسبتاً خوب عمل کند. در صورتی که کانادا در این مسیر موفق نباشد احتمال آن وجود دارد که ترودو در نوسانی آشکار به یک برنامه تا حدودی ریاضتی‌تر بازگردد.

تفاوت واقعی در حوزه ژئوپلیتیک خواهد بود. دیدگاه‌های هارپر بسیار شبیه به دیدگاه‌های تی‌پارتی در ایالات‌متحده بود. او به واقعی‌بودن خطر تغییرات اقلیمی باوری نداشت. او مخالف توافق هسته‌ای ایران بود. او مخالف مهاجرت آوارگان سوری و همچنین مخالف سیستم «چندفرهنگی» کانادایی بود. او قویاً از برنامه احداث خط لوله نفت و گاز از کانادا به ایالات متحده حمایت می‌کرد. برنامه ترودو عملاً در نقطه مقابل هارپر قرار دارد. او در بسیاری از موارد با یک استثنای بزرگ هماهنگ با سیاست‌های اوپاماست. ترودو مخالف مداخله بیشتر در جنگ‌های داخلی در خاورمیانه است. به‌طورخاص، او وعده داده که تمام جنگنده‌های کانادایی را از ائتلاف خارج خواهد کرد. طبق وعده‌ای که داده بود، بر رای نه اکثریت به هارپر، کانادا کلیت جنبش محافظه‌کار در ایالات متحده را رد کرد. این علت اصلی شعار رای‌دهندگان بود که می‌گفتند «هرکسی به‌جز هارپر»، آمریکای اوپاما بهای سیاسی زیادی را برای تأخیرهایش پرداخت کرد و ترودو مخالف‌کنی در کانادا با آن پیمان صورت گرفته است. تحلیلگران از وجود شباهت‌های سبکی میان اوپاما و ترودو می‌گویند. هر دو آنان اساساً میانه‌رو و مرکزگرا هستند و هر دو از نظر فکری و عاطفی با یکدیگر شباه دارند. هر دو باور دارند که در بحث و گفت‌وگو با مخالفان می‌توان به اجماع نظر دست یافت. هر دو روی زمان و انرژی در گفت‌وگو با مخالفان بیشتر سرمایه‌گذاری می‌کنند تا روی تصویب قانون. اوپاما بهای سیاسی زیادی را برای تأخیرهایش پرداخت کرد و ترودو نیز احتمالاً از مشکل مشابهی آسیب خواهد دید مگر آنکه از اشتباهات اوپاما بیاموزد و در لحظات مشابه خطاهای او را تکرار نکند. نتیجه انتخابات اخیر، انفضال ژئوپلیتیک معنی‌دار کانادا از ایالات متحده بود. نتایج این انتخابات ضربه‌ای بیشتر بر کاهش توانایی ایالات متحده در تحمیل دیدگاه‌هایش بر رویدادها و وضعیت جهانی خواهد بود. «مفکر شناخته‌شده چپ‌گرا و مبتکر نظریه «نظام جهانی»

یادداشت		
وزش نسیم چپ به‌سوی قاره آمریکا		
ایاد ابو شکر*		

وزش نسیم چپ به‌سوی قاره آمریکا	
ایاد ابو شکر*	

رای‌دهندگان آرژانتینی بار دیگر به پای صندوق‌های رای رفته‌اند تا رئیس‌جمهوری جدید را انتخاب کنند؛ شخصی که جانشین «کریستینا فرناندز دی کیشرن» خواهد شد. نتایج نظرسنجی‌های صورت‌گرفته نشان می‌دهند که «دانیل سیولی» نامزد چپگرا و پرونیست پیششار است و «مورسیسو ماری» رقبب محافظه‌کار خود را پشت‌سر گذاشته است. کمتر از دو هفته پیش بود که «جاستین ترودو»، رهبر حزب لیبرال کانادا، به حاکمیت ۹ساله حزب محافظه‌کار در آن کشور پایان داد. در ایالات متحده نیز به مدد برنامه‌های داخلی برزیدنت باراک اوپاما، نتایج نظرسنجی‌ها نشان می‌دهند که باوجود سیاست خارجی فاجعه‌بار دولت، او در میان شهروندان آمریکایی از ۵۱ درصد محبوبیت برخوردار است. به نظر می‌رسد «هیلاری کلینتون»، وزیر امور خارجه آمریکا، در کارزار انتخاباتی در مقایسه با رقبای جمهوری‌خواه خود موفق‌تر عمل کرده‌است؛ رقبایی که به‌شدت رویکردی نژادپرستانه و مذهبی را دنبال می‌کنند. از کانادا تا بخش‌های شمال قاره آمریکا تا آرژانتین در جنوب وزش بادهای سیاست به سمت‌وسوی چپ است. این موضوع از آن‌رو بر اهمیت‌ترین مسئله است که ایالات متحده قطب‌نمای جهان محسوب می‌شود. بسیاری از پیروزی قاطع ترودو شگفت‌زده شدند؛ پسر «الیوت ترودو»، نخست‌وزیر کاریزماتیկ پیشین کانادا که در حدود ۱۵ سال در فاصله سال‌های ۷۹-۱۹۶۸ و ۸۴-۱۹۸۰ میلادی این سمت را برعهده داشت. پیروزی اخیر ترودو، شکست سنگین و تاریخی رهبر حزب راست‌گرای محافظه‌کار را به‌همراه داشت. در طول دوران ۹ساله زمامداری هارپر، ارتجاعی‌ترین و تهاجمی‌ترین مواضع علیه مسلمانان، مهاجران و حقوق فلسطینیان از سوی دولت کانادا اتخاذ شد. آن دولت توانست از تفرقه موجود در اپوزیسیون میان لیبرال‌ها و چپ‌گرایان حزب دموکراتیک نو استفاده کند. در آمریکا نیز هیلاری کلینتون در ماه‌های اخیر برای ارائه توضیحات پیرامون رویدادهای برگزاری در سال ۲۰۱۲ میلادی در جلسه استماع نمایندگان کنگره برای پاسخ‌گویی درباره عملکردش در دورانی که منصب وزارت امور خارجه را برعهده داشته حاضر شده است. موقعیت او همچنین پس از اعلام انصراف «جو بایدن»، معاون رئیس‌جمهوری، از شرکت در رقابت‌های انتخاباتی مستحکم‌تر شده است. این به آن معناست که تنها رقبای درون‌حزبی برای بانوی اول سابق آمریکا، «برنی سندرز»، سناتور و رومنوت «مارتین اومالی» فرماندار پیشین مریلند هستند.

«ایانا فین‌اشاتین»، سناتور دموکرات، اخیراً گفته بود که هیلاری کلینتون، رئیس‌جمهوری بعدی در کاخ سفید خواهد بود. چنین صحبت‌هایی باعث خوش‌بینی دموکرات‌ها نسبت به آینده خود می‌شود. باین حال، تردیدی وجود ندارد که نامزدهای حزب جمهوری‌خواه نگران هستند. نگرانی آنان از این است که در ارائه یک سیاست منسجم به‌عنوان بدل سیاست اوپاما ناتوان به نظر می‌رسند. «سردبیرالشرق‌الوسط

«آلن سنز» و «ژان پمت» از کارشناسان مسائل انتخاباتی کانادا در گفت‌وگو با «شرق»:

«لیبرال»‌ها کارزار قوی‌تری برای ایجاد تغییر داشتند

این منظور داشته باشند.

آقای ترودو دستور عقب‌نشینی نیروهای نظامی کانادا را از خاورمیانه صادر کرده است. آیا این موضوع بر روابط آمریکا و کانادا تأثیر منفی نمی‌گذارد؟ آیا این موضوع بر نقش کانادا در مبارزه علیه تروریسم تأثیرگذار خواهد بود؟

آلن سنز: تأثیر تصمیم اخیر دولت لیبرال کانادا مبنی بر عقب‌نشینی آن کشور از حملات هوایی علیه مواضع داعش، بر روابط آن کشور با آمریکا نامحتمل است. سهم کانادا در این عملیات کوچک بود و به‌راحتی از دیدگاه نظامی جبران خواهد شد. به لحاظ سیاسی، کانادا برنامه‌های آموزش نظامی خود را در عراق حفظ خواهد کرد که ارزش بالایی برای آمریکا دارد. انتقاداتی دراین‌باره در کانادا مطرح شده که دولت جدید از متحدانش حمایت نمی‌کند و تعهد خود را در مبارزه علیه داعش کاهش داده است با این حال، واقعیت آن است که سهم کانادا در حملات هوایی اندک است و سهم آن کشور در آموزش نیروهای نظامی نیز چشمگیر نیست.

ژان پمت: روابط ایالات متحده و کانادا جنبه‌های گوناگونی دارد و این موضوع مذاکره طرفین برای حل‌وفصل منازعه خواهد شد. پیش‌بینی نقش دولت جدید کانادا در روند گفت‌وگوهای صلح فلسطینیان و رژیم اسرائیل کاری دشوار است.

آ در سال‌های گذشته آمریکا و کانادا بر سر پروژه خط لوله نفتی مشترک اختلاف‌نظر داشتند. حزب لیبرال وعده داده که به مسائل زیست‌محیطی توجه بیشتری داشته باشد. آیا به نظرتان این موضوع به ضرر فرصت‌های شغلی برای شهروندان کانادایی نخواهد بود؟ آیا فکر می‌کنید حزب لیبرال این تواند بین حفاظت از محیط‌زیست و رشد اقتصادی هماهنگی ایجاد کند؟

آلن سنز: دولت لیبرال حمایت کمتری از احداث خطوط لوله نفتی در سواحل غربی آن کشور به‌عمل خواهد آورد. با این حال، دولت احتمالاً از گزینه‌هایی که نفت کانادا به آمریکا را از طریق سایر مسیرهای خط لوله‌ای صادر می‌کند حمایت خواهد کرد. صنعت نفت کانادا از کاهش قیمت جهانی نفت تأثیر پذیرفته است و فرصت‌های شغلی در میدان‌های نفتی به‌شکل چشمگیری کاهش یافته‌اند. باوجود آنکه کانادا درصورت احداث‌نکردن پروژه خط لوله با از دست‌رفتن فرصت‌های شغلی مواجه خواهد شد، باین حال، دولت لیبرال احتمالاً بر افزایش نرخ اشتغال در زیرساخت حمل‌ونقل و هزینه در آن و همچنین از توسعه بخش انرژی جایگزین کانادا حمایت خواهد کرد.

ژان پمت: من فکر نمی‌کنم پروژه احداث خط لوله پیشرفتی روبه‌جلو، دست‌کم در کوتاه‌مدت داشته باشد. گمان نمی‌کنم لیبرال‌ها نتایج آن را بپذیرند چراکه درواقع، پذیرش شرایط آن پروژه به آن معناست که آنان از موضع خود عدول کرده‌اند که مسلمان‌مطلوبشان نیست. به گمانم تفاوتی میان اشتغال‌زایی با تغییر جهت به سمت ایجاد توازن میان اقتصاد و محیط‌زیست وجود دارد که لزوماً حمایت از محیط‌زیست به‌معنای کاهش فرصت‌های شغلی نخواهد بود.

دولت لیبرال توجه بیشتری به مخاطرات زیست‌محیطی خطوط لوله نفتی و تغییرات اقلیمی دارد و بر صنعت جهانگردی و شلیات برای حفاظت از محیط‌زیست در بلندمدت تأکید خواهد کرد.

آقای ترودو وعده داده کانادا آوارگان سوری بیشتری را خواهد پذیرفت. آیا این موضوع باعث ایجاد پیام‌هایی برای اقتصاد کانادا در شرایط کنونی خواهد شد؟

آلن سنز: وعده پذیرش آوارگان بیش تر احتمالاً در کانادا جنجال‌افزین خواهد شد؛ باین حال، تعداد پذیرش بسیار محدود است. (در مقایسه با نرخ مهاجرت ملی کانادا). از سوی دیگر به‌طورمعمول مهاجران و پناه‌جویان در کانادا به‌سرعت به بخشی از اقتصاد و جامعه تبدیل و در آن ادغام می‌شوند. البته، سختگیری‌هایی در کانادا وجود دارد؛ باین حال، به‌طورعمده تجربیات مهاجران در کانادا اغلب مثبت بوده و جوانان و اعضای خانواده‌هایشان به نیروی کار تبدیل شده‌اند.

ژان پمت: ایده افزایش پذیرش پناه‌جویان از سوی حزب لیبرال در میانه مبارزات انتخاباتی در پاسخ به خواست افکارعمومی مطرح شد. آنان سعی خواهند کرد تا آن وعده را اجرایی کنند. اما من تردید دارم که هرگونه برنامه منسجم و جدی‌ای برای اسکان پناه‌جویان در کانادا از سوی حزب لیبرال وجود داشته باشد. من فکر نمی‌کنم در کوتاه‌مدت این موضوع تأثیری منفی بر اقتصاد کانادا داشته باشد.

آیا فکر می‌کنید تمایلی از سوی احزاب لیبرال و دموکراتیک نو برای همکاری با یکدیگر وجود خواهد داشت؟

آلن سنز: احتمالاً نیاز بسیار کمی به این همکاری خواهد بود. دلیل آن، این است که حزب لیبرال اکثریت کرسی‌ها در مجلس عوام را از آن خود کرده است. در فاصله سال‌های نخست‌وزیری «بیر ترودو» دولت در موضع اقلیت بود و در نتیجه در آن‌زمان متکی به حمایت نمایندگان حزب دموکراتیک نو برای ارتضویب‌گذراندن طرح‌ها و لایحه‌ها بود. چنین وضعیتی امروز وجود ندارد. **ژان پمت:** من نیز بر این باورم از آن جایی که حزب لیبرال اکثریت قاطع آرا را کسب کرده، برای تصویب قوانین نیازی به همکاری با حزب دموکراتیک نو ندارد. همچنین، احساسات سرسختانه میان دو طرف در کارزار انتخاباتی وجود دارد. درنتیجه، من تردید دارم که همکاری‌ها صورت گیرد. باوجود اینکه آقای مولیکر، دیگر رهبر حزب دموکراتیک نو، از احزاب اپوزیسیون نیست، اما او سعی می‌کند این نقش را ایفا کند؛ به‌خصوص آنکه محافظه‌کاران بدون یک رهبری دائمی و جدید برای دوره بعدی باقی مانده‌اند.

شدید اسرائیل درباره فلسطینیان ایجاد خواهد شد. دولت لیبرال احتمالاً تمایل بیشتری به انتقاد از اقدامات اسرئیل خواهد داشت. در دولت لیبرال، احتمالاً حساسیت‌ها نسبت به مسئله فلسطین افزایش می‌یابد؛ چراکه در سخنرانی‌های مقام‌های آن حزب این موضوع دیده می‌شد.

ژان پمت: البته من شناخت درونی از علل حمایت بی‌شانه هارپر از نتانیاهو ندارم. با این حال، حدس و گمان من بر این است که عوامل ایدئولوژیک و سیاسی هر دو دخیل بوده‌اند. دولت هنوز سوگند یاد نکرده، پس پیش‌بینی درباره رویکرد آن در قبال رژیم اسرائیل کمی زود است. با این حال، براساس عملکرد گذشته به گمان من حزب لیبرال موضع متعادل‌تری را در پیش خواهد گرفت.

آ موضع دولت لیبرال در قبال شهرک‌سازی‌های اسرائیلی‌ها در اراضی اشغالی فلسطینیان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ موضع آن در قبال مسئله فلسطین چگونه خواهد بود و به نظرتان آیا حزب لیبرال تمایلی به ابفای نقش فعالانه‌تر در روند مذاکرات صلح فلسطینیان و اسرائیلی‌ها خواهد داشت؟

آلن سنز: دولت لیبرال احتمالاً از راه‌حل دو دولت حمایت می‌کند و خواستار مذاکره طرفین برای حل‌وفصل منازعه خواهد شد. پیش‌بینی نقش دولت جدید کانادا در روند گفت‌وگوهای صلح فلسطینیان و رژیم اسرائیل کاری دشوار است. بعید است که دولت لیبرال تصمیم داشته باشد هرگونه طرح صلح تازه‌ای ارائه دهد؛ چرا که توجهات روی جنگ داخلی در سوریه و مبارزه علیه داعش است. با این وجود، دولت لیبرال احتمالاً دست‌کم در کلام حمایت بیشتری از روند مذاکرات صلح خواهد کرد.

ژان پمت: در این مورد نیز باور دارم که دولت لیبرال سیاست میانه‌روانه‌ای را اتخاذ خواهد کرد.

شکست محافظه‌کاران دلایل متعددی داشت. بسیاری از کانادایی‌ها مایل بودند پس از ۱۰ سال حکمرانی محافظه‌کاران تغییری عمده ایجاد کنند و حس صذیت با قدرت در آنان ایجاد شده بود. دولت، کارزار ضعیفی را باعث ایجاد احساسی منفی میان رای‌دهندگان شد		شکست محافظه‌کاران دلایل متعددی داشت. بسیاری از کانادایی‌ها مایل بودند پس از ۱۰ سال حکمرانی محافظه‌کاران تغییری عمده ایجاد کنند و حس صذیت با قدرت در آنان ایجاد شده بود. دولت، کارزار ضعیفی را مدیریت کرد که باعث ایجاد احساسی منفی میان رای‌دهندگان شد

آ در نظرتان پیروزی دولت لیبرال چه تأثیری بر روابط تهران – اتاوا خواهد گذاشت. آیا فکر می‌کنید آقای ترودو عزمی جدی برای بهبود روابط با ایران دارد؟ آیا بازگشایی سفارت دو کشور را امکان‌پذیر می‌دانید و به نظرتان چه گام‌هایی در این مسیر باید برداشته شود؟

آلن سنز: پیروزی حزب لیبرال چشم‌انداز روشن‌تری را برای بهبود روابط ایران و کانادا پیش‌رو قرار می‌دهد. دولت محافظه‌کار کانادا، ایران را به تلاش برای دستیابی به سلاح هسته‌ای، حمایت از اسد در سوریه و حمایت از تروریسم و تهدید رژیم اسرائیل متهم می‌کرد و همین اظهارات و ادعاها سبب تنگ شدن سفارت کانادا در تهران و اخراج دیپلمات‌های ایرانی از کانادا در سال ۲۰۱۲ میلادی شد. دولت لیبرال احتمالاً انتقادات لفظی کمتری را نسبت به دولت ایران مطرح خواهد کرد و توافق هسته‌ای ظرفیت بالقوه‌ای برای از میان‌برداشتن موانع به منظور گسترش روابط دو کشور است. احتمال آن وجود دارد که ترمیم رابطه به برقراری دوباره و کامل روابط دیپلماتیک بینجامد.

ژان پمت: باز هم می‌گویم که هنوز پیش‌بینی دراین‌باره زود است. با این حال، من نیز امید زیادی به بهبود روابط دو کشور دارم. این موضوع، امید من به بهبود روابط ایران و آمریکا را نیز شامل می‌شود. به نظر من بازگشایی سفارت‌های ایران و کانادا در دو کشور نخستین گام مثبت در جهت احیای روابط دو کشور خواهد بود.

ناراضیاتی عمومی از شخصیت هارپر و به طور کلی از عملکرد دولت محافظه‌کار وجود داشت. کارزار محافظه‌کاران بسیار ضعیف بود و فقط بر پیام‌های منفی حمایت مردم از سایر احزاب تأکید می‌کرد. در مقابل، لیبرال‌ها کارزار طولانی مدت‌تری داشتند		ناراضیاتی عمومی از شخصیت هارپر و به طور کلی از عملکرد دولت محافظه‌کار وجود داشت. کارزار محافظه‌کاران بسیار ضعیف بود و فقط بر پیام‌های منفی حمایت مردم از سایر احزاب تأکید می‌کرد. در مقابل، لیبرال‌ها کارزار طولانی مدت‌تری داشتند

آ کانادا یکی از غایبان در مذاکرات هسته‌ای ایران و ۵+۱ بود. به نظرتان حزب لیبرال چه نقشی در همکاری با جامعه بین‌المللی در دوران پساتحريم خواهد داشت؟ به نظرتان آن حزب برنامه‌ای برای گسترش تجارت با ایران و حضور شرکت‌های کانادایی در این کشور خواهد داشت؟

آلن سنز: کانادا تنها کشور غایب در مذاکرات ایران و ۵+۱ نبود. کانادا احتمالاً حمایت بیشتری را از توافق هسته‌ای به‌عمل خواهد آورد با این حال، نامحتمل است که دولت لیبرال کانادا نقش دیپلماتیک قابل توجهی را در روند اجرای برجام ایفا کند. در صورت اجرای کامل تعهدات ایران در برجام، کانادا تمایل بیشتری به تجارت با ایران پیدا خواهد کرد و در نتیجه آن بازرگانان ایرانی و کانادایی صادرات و واردات بیشتری را در ایران دنبال خواهند کرد. **ژان پمت:** به گمانم کانادا همکاری بیشتری را با آمریکا و اتحادیه اروپا در دوران زمامداری حزب لیبرال خواهد داشت. البته تردید دارم که برنامه جامعی برای

«آندره زیگفرد»، جغرافی‌دان فرانسوی، معتقد بود دو ویژگی مهم کانادا، یعنی منابع طبیعی عظیم و موقعیت جغرافیایی آن کشور در همسایگی با روسیه از شمال و آمریکا با جنوب، موقعیتی منحصربه‌فرد به کانادا بخشیده‌اند. همین موضوع سبب شده است علوم سیاسی و روابط بین‌الملل برای سیاست‌گذاری‌های کلان در عرصه سیاست داخلی و خارجی در آن کشور اهمیت بالایی داشته باشند. ازهمین‌روست که علوم سیاسی کانادا در حوزه‌هایی مانند فدرالیسم، مطالعه سیاست‌گذاری عمومی و سیاست محیط زیست، آوازه و اعتبار بین‌المللی یافته است. به دنبال پیروزی چشمگیر «جاستین ترودو» و حزب لیبرال کانادا در انتخابات ۱۹ اکتبر گذشته، اکثر تحلیلگران سیاسی از این موضوع و پایان بیش از یک دهه حاکمیت محافظه‌کاران در کانادا به عنوان نقطه عطفی مهم یاد کرده‌اند. دکتر «آلن سنز»، کارشناس مسائل سیاست خارجی و دفاعی کانادا و استاد دانشگاه «پرینسپ کلمبیا» در وتکورو و دکتر «ژان پمت»، استاد علوم سیاسی در دانشگاه «کارتون» و یکی از شناخته‌شده‌ترین کارشناسان مسائل انتخاباتی کانادا، هر دو تأکید دارند کارزار انتخاباتی حزب لیبرال قوی‌تر بود و آن حزب توانست بدیلی مناسب ارائه دهد. «آلن سنز» باور دارد در حوزه مسائل مهم خاورمیانه با وجود حفظ روابط حسنه کانادا و اسرائیل، حزب لیبرال همچنین روابط با آمریکا از جنبه‌های گوناگون، از جمله موارد مطرح‌شده در سوی این دو کارشناس مسائل کانادا، در گفت‌وگو با «شرق» بوده‌اند.	
---	--

«آندره زیگفرد»، جغرافی‌دان فرانسوی، معتقد بود دو ویژگی مهم کانادا، یعنی منابع طبیعی عظیم و موقعیت جغرافیایی آن کشور در همسایگی با روسیه از شمال و آمریکا با جنوب، موقعیتی منحصربه‌فرد به کانادا بخشیده‌اند. همین موضوع سبب شده است علوم سیاسی و روابط بین‌الملل برای سیاست‌گذاری‌های کلان در عرصه سیاست داخلی و خارجی در آن کشور اهمیت بالایی داشته باشند. ازهمین‌روست که علوم سیاسی کانادا در حوزه‌هایی مانند فدرالیسم، مطالعه سیاست‌گذاری عمومی و سیاست محیط زیست، آوازه و اعتبار بین‌المللی یافته است. به دنبال پیروزی چشمگیر «جاستین ترودو» و حزب لیبرال کانادا در انتخابات ۱۹ اکتبر گذشته، اکثر تحلیلگران سیاسی از این موضوع و پایان بیش از یک دهه حاکمیت محافظه‌کاران در کانادا به عنوان نقطه عطفی مهم یاد کرده‌اند. دکتر «آلن سنز»، کارشناس مسائل سیاست خارجی و دفاعی کانادا و استاد دانشگاه «پرینسپ کلمبیا» در وتکورو و دکتر «ژان پمت»، استاد علوم سیاسی در دانشگاه «کارتون» و یکی از شناخته‌شده‌ترین کارشناسان مسائل انتخاباتی کانادا، هر دو تأکید دارند کارزار انتخاباتی حزب لیبرال قوی‌تر بود و آن حزب توانست بدیلی مناسب ارائه دهد. «آلن سنز» باور دارد در حوزه مسائل مهم خاورمیانه با وجود حفظ روابط حسنه کانادا و اسرائیل، حزب لیبرال همچنین روابط با آمریکا از جنبه‌های گوناگون، از جمله موارد مطرح‌شده در سوی این دو کارشناس مسائل کانادا، در گفت‌وگو با «شرق» بوده‌اند.

آ علل اصلی شکست محافظه‌کاران و پیروزی لیبرال‌ها در انتخابات اخیر کانادا را چه می‌دانید؟	
--	--

آلن سنز: شکست محافظه‌کاران دلایل متعددی داشت. بسیاری از کانادایی‌ها مایل بودند پس از ۱۰ سال حکمرانی محافظه‌کاران تغییری عمده ایجاد کنند و حس صذیت با قدرت در آنان ایجاد شده بود. دولت، کارزار ضعیفی را مدیریت کرد که باعث ایجاد احساسی منفی میان رای‌دهندگان شد. در مقابل لیبرال‌ها کارزاری قوی و امیدوارکننده مبتنی بر ایجاد تغییر مثبت ترتیب دادند.

ژان پمت: ناراضیاتی عمومی از شخصیت هارپر و به طور کلی از عملکرد دولت محافظه‌کار وجود داشت. کارزار محافظه‌کاران بسیار ضعیف بود و فقط بر پیام‌های منفی حمایت مردم از سایر احزاب تأکید می‌کرد. در مقابل، لیبرال‌ها کارزار طولانی مدت‌تری داشتند و بدیل مناسب‌تری ارائه کردند و فرصت تازه‌ای برای خود فراهم کردند. شکست حزب «دموکراتیک نو» در کبک به معنای فقدان ظرفیت رشد آن حزب در خارج از کبک بود. همچنین، رکود اقتصادی و همراهی با ادعای محافظه‌کاران در «حمایت از اقتصاد» رای‌دهندگان را متقاعد نکرد. ناراضیاتی از دولت در شماری از مسائل وجود داشت. محافظه‌کاران وعده کاهش مالیات را داده بودند، باین‌حال، کانادایی‌ها از کاهش خدمات دولتی خسته شده بودند و به وعده‌های اقتصادی لیبرال‌ها مبتنی بر ارائه مشوق‌های اقتصادی پاسخ مثبت دادند. جامعه کانادا همچنین درباره پیشینه دولت در حقوق مدنی نیز نگرانی داشت. دولت در تلاش خود قانون ضد تروریسم را تصویب کرده بود؛ قانونی که بسیاری از شهروندان را آزرده‌خاطر کرده بود. تلاش‌های حزب محافظه‌کار برای اجباری‌کردن منع زنان از پوشش نقاب در جریان کارزار انتخاباتی نیز نتیجه معکوس داد و به ضرر آن حزب تمام شد. دولت محافظه‌کار خواستار مجبورکردن زنان مسلمان به برداشتن روبنده در زمان حضور در مراسم دولتی و شهروندی عمومی بود. این رویکرد چهره‌ای تساهل‌ناپذیر از دولت هارپر در قبال اقلیت‌ها نشان داد. در نهایت آنکه، کانادایی‌ها از سیاست‌های دولت درباره مسائل زیست‌محیطی و تغییرات اقلیمی رویگردان شده بودند.

آ هارپر یکی از اصلی‌ترین هواداران «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل، بود. علت اصلی حمایت هارپر از او چه بود؟ آیا ریشه‌های ایدئولوژیک داشت یا سیاسی؟ ارزیابی شما درباره چشم‌انداز روابط کانادا و رژیم اسرائیل در دوران زمامداری حزب لیبرال چیست؟

آلن سنز: دولت محافظه‌کار به شدت از رژیم اسرائیل، به‌ویژه شخص نتانیاهو حمایت می‌کرد و به ندرت از سیاست‌های دولت او انتقاد کرده بود. بخشی از این حمایت به دلیل سیمپاتی قوی محافظه‌کاران کانادا به رژیم اسرائیل به دلیل پایگاه مسیحی و مذهبی آن حزب و طرفدارانش است و بخشی از آن نیز به دلیل پذیرش این عقیده از سوی محافظه‌کاران است که رژیم اسرائیل از سوی جامعه بین‌المللی به دلیل اقداماتش محکوم می‌شود.

در دوران زمامداری حزب لیبرال، کانادا روابط خود را با رژیم اسرائیل حفظ خواهد کرد؛ روابط حسنه سیاسی، تجارت و حمایت از حق موجودیت رژیم اسرائیل. باین حال، احتمالاً تغییر جهتی در رویکرد دولت کانادا درباره برخورد